

Děčín

Kraj: Ústecký

Správní obvod: Děčín

Nadmořská výška: 135 m n. m.

Počet obyvatel: 47 046

Adresa URL: www.mmdecin.cz

Okres: Děčín

GPS souřadnice: 50.772556N, 14.212761E

První pís. zmínka: 993 (1030 let)

PSČ: 405 38

Památky a zajímavosti Děčín

Bezesporu největší památkou ve městě je zámek umístěný na skále na pravém břehu Labe, nad soutokem Labe a Ploučnice. Do roku 1932 byl v majetku rodiny Thunů, poté ho převzal stát, který zde zřídil kasárna. Ta v areálu zámku přetrvala až do roku 1991.

Zámecké zahrady a parky zasahují i pod skálu, kterou je jako součást cesty parkem prokopán krátký skalní tunel pokračující řetězovou lávkou přes Mlýnský náhon.

Při prohlídce zámku je možné shlédnout tyto objekty:

Dlouhá jízda - přístupová cesta do děčínského zámku dlouhá 292m, po obou stranách je lemována zdmi, které se směrem vzhůru snižují a opticky tak komunikaci prodlužují, vznikla několik let trvající úpravou skalní ostrožiny

Kaple sv. Jiří – byla zřízena na konci 18. století, návštěvníky upoutá nádherné klenutí stropu, po celou dobu pobytu vojska sloužila kaple jako kuchyně, prostor kaple byl zrekonstruován a v současnosti slouží jako koncertní a přednáškový sál a oddací místnost.

Zámecká konírna – je patrně umělecky nejhodnotnější místností na zámku, nechal jí zřídit

Maxmilián Thun-Hohenstein, velký milovník koní, stálo zde 23 koní a v čele se nacházela fontána také ve tvaru koně

Růžová zahrada – je jednou z nejcennějších uměleckých památek ve městě, je umístěna na skalní terase nad městem souběžně s Dlouhou jízdou, název získala poté, co zde bylo založeno rosarium, zahradě vévodí gloriety nesoucí soubor soch mytologických božstev

Sala terrena – na horní části Růžové zahrady, zdi a strop jsou vyzdobeny původními nástěnnými malbami z roku 1678, jejich námětem je příběh z řecké mytologie.

Gloriet – vznosná dvoupatrová vyhlídková stavba, korunují ji sochy dvou zápasníků a balustrádu zdobí sedm ženských soch, ukrývá vstup do kryté chodby přistavěné k severní zdi Dlouhé jízdy a spojující prostor zámku s kostelem Povýšení sv. Kříže

Mimo hlavní prohlídku je možné shlédnout expozici Okresního muzea (za samostatné vstupné) – barokní obrazy, veduty děčínska, zámecká zbrojnice obsahující část zbraní a exponátů zachráněných před devastací, je zdobena původními freskami a dřevěným stropem

www.zamekdecin.cz

Děčínské mosty

Dalšími zajímavostmi města Děčín jsou staré děčínské mosty z 15. a 16. století.

Staroměstský most přes Ploučnici - byl vystavěn v letech 1564–1569 poté co původní most strhla velká

povodeň. Pískovcová, čtyřoblouková stavba ve stylu pozdní gotiky se zajímavým zbořezem po okrajích je dlouhá 84 m, široká 4,8 m a výška stavby nad hladinou je 7,7 m. Sochařská výzdoba v podobě soch s reliéfy jejich mučednické smrti - sv. Jana Nepomuckého, sv. Víta a sv. Václava pochází od M. J. Brokofa z roku 1714. Na památkově chráněné stavbě je vyloučen motorový provoz a přístupná je tak pouze pro pěší a cyklisty.

Ovčí můstek - krátké, přemostění Jílovského potoka v Podmoklech, charakteristické vysokým klenutím mostního oblouku, pocházející snad ze 17. století.

Kostely a kaple

Nedaleko náměstí najdeme barokní kostel sv. Václava a Blažeje. Původně gotická stavba, dokončená roku 1310, zničená roku 1749 a v letech 1754–1778 znovu vystavěna. Za Josefa II. byl kostel zrušen a přeměněn na skladiště, roku 1878 obnoven. Barokní trojlodí s tribunami, sakristií a kaplí sv. Anny. Nad trojosým průčelím s pilastry a volutami ční hranolová věž. Zařízení kostela je převážně barokní, klasicistní a z 19. století. Hlavní oltář pochází z 2. poloviny 18. století. Vedle kostela stojí barokní kaple Panny Marie Pomocné z roku 1726 se sochařskou výzdobou.

Nedaleko zámku v ulici Křížová se nachází kostel Povýšení sv. Kříže. Kostel byl postaven v letech 1687–1691 po požáru staršího chrámu. Barokní jednolodí s bočními kaplemi a tribunami, příčnou lodí, kopulí (nad křížením) a obdélným presbytářem. Nad průčelím atika se sochařskou výzdobou. Kostel je bohatě vyzdoben freskami z legendy o svatém Kříži a na závěrné stěně presbytáře je freska Povýšení svatého Kříže. Zařízení je převážně barokní a rokokové.

Kostel je spojen krytou chodbou s děčínským zámkem.

Kostel sv. Františka Serafinského v Podmoklech je pseudorománská stavba z let 1856–1858. Jednolodní s polygonálním presbytářem a bočními kaplemi. Cenný zejména renesanční hlavní oltář z roku 1605.

Evangelický kostel v Podmoklech – pseudorománský a pseudogotický z roku 1881.

Kostel sv. Václava v Rozbělesech – postaven roku 1579 na místě staršího kostela, roku 1731 zbořen, poté proběhla stavba dnešního kostela. Kostel je barokní podélný s osmibokou lodí, obdélným presbytářem, dvouvěžovým průčelím a mansardovou střechou. Zařízení pochází převážně z 18. století, kamenná křtitelnice ze 17. století.

Kostel sv. Františka Xaverského v Bělé – pozdně barokní z roku 1787. Jednolodní s užším a trojboce uzavřeným presbytářem, sakristií a hranolovou věží nad průčelím. Průčelí vyzdobeno sochami. Zařízení barokní a hlavní oltář pseudobarokní.

Kaple sv. Jana Nepomuckého – pseudogotická stavba s věží z let 1869–1871 postavena na místě starší stavby Josefem Mockerem. V kapli jsou pohřbeni majitelé děčínského panství hrabata Thun-Hohensteinové.

Barokní výklenková kaple při bráně na Dlouhou jízdu.

Kaple Nejsvětější Trojice – barokní z 1. poloviny 18. století.

Barokní výklenková kaple na Starém Městě.

Ostatní zajímavosti

Za zmínku také stojí budova synagogy, z počátku 20. století, v Podmoklech, při cestě na Pastýřskou stěnu. Synagoga stojí ve čtvrti secesních vil. Synagoga, zbavená všech náboženských symbolů, sloužila v

době okupace nejdříve jako skladiště wehrmachtu, od roku 1941 jako letecká modelárna Hitlerjugend a po té znovu jako vojenské skladiště.

Židovská obec získala synagogu zpět v roce 1994 darem od okresního národního výboru. Synagoga byla tehdy již ve značně zuboženém stavu. Z interiéru během pohnuté doby zmizelo prakticky veškeré vybavení, bohužel včetně toho nejpodstatnějšího - Tóry. Zůstaly holé stěny. Dne 18. 4. 1996 Státní ústav památkové péče zapsal synagogu do Ústředního seznamu kulturních památek České republiky. Od té doby prošel objekt díky péči Židovské obce Děčín a dalších subjektů náročnou rekonstrukcí, která jí vrátila důstojnost a půvab. Dnes se řadí mezi významná centra kulturního a společenského dění ve městě.

Muzeum Děčín

Oblastní muzeum v Děčíně sídlí od roku 1957 v bývalém loveckém dvoře (postaven kolem roku 1735) významného hraběcího rodu Thun-Hohensteinů, naproti hlavnímu vlakovému nádraží v Děčíně-Podmoklech.

V průběhu doby se muzeum specializovalo na dějiny labské plavby a získalo v tomto oboru celorepublikový i mezinárodní význam. Po roce 1989 se začalo výrazněji zaměřovat také na historii regionu. Nabízí expozice věnované archeologickému výzkumu středověkého Děčína, gotickému sochařskému umění v regionu či ornitologickému obrazu Děčínska, ale také galerii a tématické i výtvarné výstavy. Roku 1992 bylo na nádvoří muzea zřízeno lapidárium, kde se soustřeďují umělecká díla, například barokní sochy Panny Marie Immaculaty či sv. Heleny z kostela Povýšení sv. Kříže, sv. Jana Nepomuckého z Dívčího skoku u Jakub, Ecce homo z Rozběles atd., ale i kamenné heraldické a ostatní památky.

Rozhledna Velký Chlum

Rozhledna byla postavena koncem 20. let minulého století, nicméně zájem organizovaných turistů do těchto míst směřoval již v roce 1879, kdy členové horského spolku pro České Švýcarsko postavili na sousedním Malém Chlumu (447 m. n. m.) malou turistickou chatu. Její střecha pak sloužila návštěvníkům jako vyhlídkové místo.

Stavba na Malém Chlumu se těšila velkému náporu turistů a vedení horského spolku začalo pomalu uvažovat o rozšíření objektu o opravdovou rozhlednu. Ačkoli se původně plánovalo s věží kamennou, omezené finanční prostředky nakonec dovolily pouze rozhlednu ze dřeva, vysokou 14 m. Ta byla slavnostně otevřena 20. listopadu 1898. Životnost rozhledny však nebyla příliš dlouhá, několikrát byla vyvrácena a v roce 1915 se definitivně zřítla.

Nová stavba z lomového kamene a betonových tvárnic byla dle projektu děčínského architekta Jahnla zbudována v letech 1928–1929. Šestnáctimetrová rozhledna nacházející se v nadmořské výšce 488 m byla slavnostně otevřena 18. května 1930. V letech 1996–1997 byla rozhledna díky finanční podpoře města Děčína opravena, horní vyhlídkový ochoz byl opatřen stříškou. Opětovné zpřístupnění věže se konalo 12. července 1997.

